

صورت های مالی در سازمان ها نشان دهنده ی اطلاعات مالی آن ها می باشد که دربرگیرنده ی خلاصه ای از دارایی ها و بدهی ها و حقوق صاحبان سهام (سرمایه) و درآمد و هزینه و سود و زیان می باشد. هنگام تشکیل یک شرکت یا سازمان هدف اصلی کسب سود، سرمایه گذاری و تأمین مالی می باشد. منظور از صورت های مالی ترازنامه، صورت حساب گردش وجوه نقد، صورت حساب سود و زیان و صورت سود و زیان جامع، صورت تغییرات سرمایه در یک دوره ی مالی مشخص می باشد.

درواقع صورت های مالی گزارشاتی هستند که وضعیت مالی و فعالیت شرکت تجاری را به صورت منظم و طبقه بندی شده بیان می کنند. در طول یک سال مالی همه ی رویدادها در سند حسابداری و دفاتر روزنامه و کل ثبت می شوند و برای این که این اطلاعات به صورت خلاصه و به آسانی در دسترس استفاده کنندگان قرار گیرند آن ها را به صورت گزارش های مالی خلاصه کرده و طبقه بندی می کنند. **تحریر دفاتر قانونی** باعث می شود به آسانی بتوان اسناد و مدارک مورد نیاز سازمان مالیاتی را حتی بعد از چندین سال به راحتی نگهداری و بررسی کرد.

موسسه حسابداری سماسوشیانت اریا

سما حساب

ارائه دهنده انواع خدمات مالی
تهیه و تنظیم صورتهای مالی

۰۲۱-۴۴۹۴۱۱۸۴

سما حساب

اطلاعات موجود در صورت های مالی

در صورت های مالی برخی از اطلاعاتی که باید موجود باشند به شرح زیر هستند:

1. نام شرکتی که گزارش مالی را تهیه کرده و سایر اطلاعات آن باید در صورت مالی درج شود.
  2. در صورت های مالی باید تعیین شود که گزارش مربوط به یک واحد تجاری و یا چندین واحد تجاری می باشد.
  3. تاریخ پایان دوره مالی باید در گزارشات صورت های مالی بیان شود.
  4. واحد پولی که اطلاعات مندرج در صورت های مالی با توجه به آن ها نوشته شده نیز باید ذکر شود.
  5. در صورت های مالی معمولاً اعداد بزرگ به صورت هزار ریال یا میلیون ریال گرد می شوند.
- ارقام صورت های مالی از روی مانده حساب های دفتر کل نوشته می شوند و ابتدا تراز آزمایشی را تهیه کرده و سپس از طریق تراز آزمایشی، انواع صورت های مالی را تهیه می کنند.

انواع صورت های مالی

از اساسی ترین و اصلی ترین انواع صورت های مالی می توان به ترازنامه، صورت سود و زیان، صورت گردش جریان وجوه نقد و صورت سود و زیان جامع اشاره کرد. این صورت ها توسط همه ی شرکت ها و یا مؤسساتی که **خدمات حسابداری** را ارائه می دهند تهیه شده و باعث دستیابی به اطلاعات دقیق از فعالیت ها و امور مالی شرکت می شوند.

از دیگر صورت های مالی نیز می توان به صورت حساب سرمایه اشاره کرد؛ اما این صورت حساب جزء صورت های مالی اساسی محسوب نمی شود. در سال های اخیر نیز صورتی به نام صورت تغییرات حقوق مالکان نیز به صورت های مالی اضافه شد که در صورتی که شرکت ها این گزارش را ارسال کنند دیگر نیازی به ارائه ی گزارش سود و زیان انباشته ندارند. صورت حساب سود و زیان انباشته در زیر صورت سود و زیان نوشته می شود.

در اینجا به بررسی و شرح مختصری از صورت های مالی اساسی می پردازیم:

• ترانزنامه:

یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین صورت‌های مالی شرکت‌ها ترانزنامه است که وضعیت مالی شرکت را در یک دوره معین نشان می‌دهد و از سه بخش دارایی و بدهی و سرمایه تشکیل می‌شود. دارایی‌ها همان اموال و منابع موجود در شرکت هستند که قابل تبدیل شدن به پول و نقد شدن هستند مانند: زمین، اثاثیه، اسناد و حساب‌های دریافتی، ساختمان و غیره.

منظور از بدهی‌ها نیز تعهدات افراد دیگر به شرکت است که به‌عنوان بستانکار شرکت شناخته می‌شوند و شامل اسناد پرداختی، حساب‌های پرداختی، وام‌های پرداختی و غیره هستند. منظور از سرمایه یا حقوق صاحبان سهام نیز آورده‌ی نقدی افراد به شرکت می‌باشد.

• صورت‌حساب سود و زیان:

صورت سود و زیان اطلاعاتی در خصوص سود و یا زیان شرکت را در طی دوره‌ی مالی مشخص ارائه می‌دهد و می‌توان آن را به‌صورت ماهانه، سه‌ماهه، شش‌ماهه و یا حتی سالانه تهیه نمود و با استفاده از روش یک‌مرحله‌ای و یا دومرحله‌ای آن را تهیه می‌کنند.

- روش یک‌مرحله‌ای: در این روش ابتدا همه‌ی درآمدها را محاسبه کرده سپس هزینه را جمع کرده و اختلاف درآمدها و هزینه‌ها را در صورت مثبت‌بودن به‌عنوان سود و در صورت منفی بودن به‌عنوان زیان شناسایی می‌کنند.
- روش دومرحله‌ای: در این روش ابتدا درآمدها و هزینه‌های عملیاتی محاسبه‌شده و سپس درآمدها و هزینه‌های غیر عملیاتی را محاسبه کرده و اختلاف آن‌ها را به‌عنوان سود و یا زیان قبل از کسر مالیات شناسایی می‌کنند.

• صورت‌حساب سود و زیان جامع:

در این نوع صورت مالی مقدار افزایش یا کاهش درآمدها و هزینه‌های انجام‌شده یا نشده را ارائه می‌دهند و چون کامل‌تر می‌باشد از طریق این صورت مالی بسیار بهتر می‌توان سود و زیان شرکت را شناسایی کرد.

• صورت گردش وجوه نقد:

با استفاده از این صورت مالی می‌توان متوجه تغییرات وجوه نقد شرکت شد. علاوه بر صورت‌های مالی گفته‌شده نیاز است که برخی اطلاعات مانند شیوه‌ی فعالیت شرکت، هدف‌های مالی، روش حسابداری شرکت و غیره به این گزارش‌ها پیوست شوند.

موسسه حسابداری سماسوشیانت آریا

سماساب

ارائه دهنده انواع خدمات مالی
تهیه و تنظیم صورتهای مالی

۰۲۱-۴۴۹۴۱۱۸۴

نکات مورد اهمیت در صورت‌های مالی اساسی

هنگام تهیه صورت‌های مالی توجه به برخی نکات حائز اهمیت می‌باشند:

- اطلاعاتی که در صورت‌های مالی ارائه می‌شوند باید ساده و مختصر باشند.
- صورت‌های مالی باید به‌گونه‌ای تهیه شوند که در تصمیمات استفاده‌کنندگان تأثیرگذار باشند.
- طبق اصل محافظه کاری در حسابداری، صورت‌های مالی باید طوری تهیه شوند که فاقد خوش‌بینی یا زیاده‌بینی‌های واقعی باشند به همین دلیل برای گزارش دارایی‌ها معمولاً کمترین میزان مبلغ دارایی‌ها و در مورد هزینه‌ها بیشترین مبلغ را درج می‌کنند تا هنگام ارزیابی سود عملیاتی از ایجاد سود کاذب خودداری شود.
- صورت‌های مالی به‌تنهایی نشان‌دهنده فعالیت‌های مالی شرکت نبوده و باید بتوان آن‌ها را درک کرده و تجزیه و تحلیل نمود.

سه جزء صورت‌های مالی چیست؟

صورت‌های مالی اساسی و اجزای آن شامل: ترازنامه، صورت سود و زیان و صورت جریان وجوه نقد می‌باشند.

ترازنامه (بیلان): ترازنامه یکی از انواع صورت‌های مالی است که وضعیت اقتصادی یک شرکت را در زمان معینی نشان می‌دهد و معمولاً به‌صورت میان‌دوره و پایان دوره تهیه می‌شود. ترازنامه از ۵ بخش شامل: عنوان، دارایی‌ها، بدهی‌ها، حقوق صاحبان سهام (سرمایه) و جمع اقلام ترازنامه تشکیل می‌شود.

اجزای اصلی ترازنامه شامل دارایی‌ها، بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام است و معادله‌ی حسابداری آن نیز به‌صورت زیر است:

بدهی + حقوق صاحبان سهام (سرمایه) = دارایی

ترازنامه را می‌توان به صورت T، سرمایه در گردش و گزارشی تهیه نمود.

صورت سود و زیان: صورت حساب سود و زیان درآمدها و هزینه‌های یک شرکت را در طی یک دوره‌ی معین نشان می‌دهد به‌طوری‌که اگر میزان درآمد بیشتر از هزینه باشد نشان‌دهنده سود خالص و در صورتی‌که میزان درآمد کمتر از هزینه باشد نشان‌دهنده زیان خواهد بود. این صورت حساب از ۴ بخش عنوان، درآمد، هزینه و سود یا زیان خالص (ویژه) تشکیل شده است و به دو صورت T و گزارشی تهیه می‌شود.

صورت جریان وجوه نقد: این صورت حساب اطلاعات دریافت‌ها و پرداخت‌های نقدی شرکت را در طی یک دوره‌ی معین نشان می‌دهد. این صورت مالی که بر اساس اطلاعات ترازنامه صورت سود و زیان تهیه می‌شود میزان منابع و مصارف نقدی شرکت را در طی یک سال نشان می‌دهد.

ماهیت دارایی در صورت‌های مالی چیست؟

ارزیابی صورت‌های مالی یکی از مهمترین راه‌های ارزیابی وضعیت مالی شرکت و سودآوری آن است. صورت‌های مالی نشان‌دهنده وضعیت مالی و دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت هستند. یکی از اصلی‌ترین و بااهمیت‌ترین صورت‌های مالی ترازنامه است که در آن وضعیت انواع دارایی‌های شرکت نشان داده می‌شود.

دارایی به اموال و منابع مالی یک شرکت اعم از منابع اقتصادی، اموال و منابعی که در مالکیت واحد تجاری بوده و قابلیت نقد شدن را دارند گفته می‌شود. دارایی‌ها را می‌توان با توجه به میزان نقدشوندگی آنها و فیزیکی و غیرفیزیکی بودن آنها به صورت زیر طبقه بندی نمود:

1. دارایی‌های جاری: این دارایی‌ها را می‌توان به سرعت به پول نقد تبدیل کرد مانند: وجوه نقد، اسناد و اوراق بهادار، اوراق قرضه، موجودی کالا، پیش پرداخت و ...
2. دارایی‌های ثابت: این دارایی‌ها که به دارایی‌های بلندمدت نیز معروف هستند قابلیت نقدشوندگی پایینی دارند و نمی‌توان آنها را به سرعت تبدیل به وجه نقد نمود مانند: زمین، ساختمان، تجهیزات.
3. دارایی‌های مشهود: این دارایی‌ها فیزیکی بوده و قابل مشاهده هستند و اغلب همان دارایی‌های جاری به شمار می‌روند مانند: وجه نقد، اثاثیه و ماشین‌آلات.
4. دارایی‌های نامشهود: این دارایی‌ها وجود فیزیکی ندارند؛ ولی قابلیت قیمت‌گذاری دارند مانند: سرقفلی، حق تألیف، حق ثبت.
5. دارایی‌های عملیاتی: این دارایی‌ها شامل دارایی‌هایی هستند که در طی فعالیت‌های جاری شرکت حاصل می‌شوند مانند: ماشین‌آلات، موجودی‌ها، حق چاپ.
6. دارایی‌های غیرعملیاتی: این دارایی‌ها در جریان عملیات جاری واحد تجاری کسب نمی‌شوند و باعث ایجاد درآمد می‌شوند مانند: زمین، سرمایه‌گذاری کوتاه مدت.

ماهیت حساب‌ها در حسابداری نیز شامل ماهیت بدهکار، بستانکار، خنثی و دوگانه هستند.

تمامی حساب‌های گیرنده مانند وجوه نقد، حساب‌های دریافتی، دارایی‌ها، هزینه‌ها و غیره ماهیت بدهکار دارند.

حساب‌های بدهی، پیش دریافت، سرمایه، درآمد و غیره نیز ماهیت بستانکار دارند.

حساب‌های خنثی جنبه مالی نداشته و تعهدی هستند؛ مانند حساب‌های انتظامی و غیر انتظامی.

حساب‌های با ماهیت دوگانه نیز شامل حساب‌هایی هستند که می‌توانند در هر دو سمت بدهکار و بستانکار ثبت شوند؛ مانند حساب جاری شرکا.

صفر تا صد تهیه صورت های مالی

شرکت ها و مجموعه های مختلف گردش و وضعیت مالی مجموعه خود را باید از طریق ارائه گزارش بیان کنند. گزارش های مالی به مدیران شرکت ها کمک می کنند تا دیدی کامل از فعالیت ها و عملکرد شرکت داشته و از این طریق بهتر بتوانند برای پیشبرد اهداف شرکت برنامه ریزی و تصمیم گیری نمایند.

شرکت ها در دوره هایی مشخص گزارش هایی را به طور خلاصه تهیه می کنند که به این گزارش ها صورت های مالی گفته می شود که در آن وضعیت مالی و وضعیت دارایی ها و بدهی های شرکت مشخص می شود. صورت های مالی باید طبق استانداردها و اصول حسابداری تهیه شوند تا اطلاعاتی کامل و دقیق از وضعیت مالی و عملکرد شرکت را ارائه دهند.

با استفاده از نرم افزارهای حسابداری می توان در سریع ترین زمان صورت های مالی را تهیه نمود و میزان خطاها را کاهش داد. صورت های مالی شامل ترازنامه، صورت حساب سود و زیان جامع، صورت گردش وجوه نقد و صورت سود و زیان می باشد.

- ترازنامه: این صورت مالی که به عنوان بیلان نیز از آن یاد می شود نشان دهنده میزان دارایی، بدهی و سرمایه شرکت در دورهای زمانی مشخص می باشد.
- صورت سود و زیان جامع: در این نوع صورت مالی همه درآمدها و هزینه های یک دوره مالی را که به سهامداران و صاحبان سرمایه می توان پرداخت نمود تفکیک کرده و بررسی می نمایند.
- به عبارت دیگر این صورت مالی میزان افزایش یا کاهش حقوق صاحبان سرمایه و سهامداران را باتوجه به درآمدها و هزینه ها مشخص می کند.
- صورت گردش وجوه نقد: این نوع صورت مالی فعالیت های پولی سازمان را با دیگر سازمان ها بررسی کرده و برای محاسبه آن میزان پول هزینه شده از میزان پول دریافتی کسر می گردد.
- صورت حساب سود و زیان: با توجه به این صورت مالی مقدار پول به دست آمده در پایان دوره مالی به عنوان درآمد و پول خرج شده به عنوان هزینه شناسایی می شود.

در این صورت مالی درآمدهای عملیاتی و غیرعملیاتی را از هزینه های عملیاتی کسر کرده و از اختلاف بین این دو عدد سود و زیان قبل از کسر مالیات مشخص می شود سپس مالیات را کسر کرده و میزان سود خالص را به دست می آورند. اطلاعاتی که در صورت های مالی درج می شوند باید مختصر باشند و برای این منظور باید دارایی ها را به میزان حداقل ارزش آن ها و هزینه را با حداکثر ارزش آن ها ثبت نمود تا سود واقعی مشخص شود.

هر یک از صورت های مالی هدف مشخصی دارند؛ اما باید بتوانند اطلاعاتی کلی از این که در شرکت چه داریم و از کجا آمده اند و میزان هزینه های انجام شده شرکت را به سهامداران و صاحبان سرمایه ارائه دهند.

حسابرسی صورت های مالی

حسابرسی به معنای رسیدگی به حساب ها می باشد و در حسابداری و حسابرسی ممیزان به بررسی صورت های مالی و کشف اشتباهات یا تقلبات موجود در آن ها می پردازند. شرکت ها و مؤسسات اقتصادی برای جلوگیری از هرگونه تخلف یا اشتباه در صورت های مالی موظفاند صورت های مالی خود را به صورت قانونی و سالانه مورد بررسی و حسابرسی قرار دهند.

در صورتی که اسناد حسابداری به هر دلیلی به درستی تهیه نشوند صورت های مالی تهیه شده نیز مورد اطمینان نبوده و به وسیله ممیزان حسابرسی رد شده و باعث ایجاد مشکلات مالی و قانونی فراوانی برای کارفرمایان می شود. **شرکت های حسابداری** که انواع خدمات مختلف از جمله خدمات حسابرسی را ارائه می دهند این کار را انجام داده و نتایج حاصله را به مدیران، سهامداران، بانک ها و غیره ارائه می دهند.

حسابرسی صورت های مالی نیز یکی از انواع حسابرسی می باشد که به منظور بررسی انواع صورت های مالی و تأیید یا رد آن ها صورت می گیرد. برای حسابرسی صورت های مالی افراد متخصص و کارشناسان اقلام مندرج در آن ها را طبق استانداردها و قوانین بررسی کرده و باعث تعیین اعتبار اسناد و مدارک شرکت جهت امور مالی و مالیاتی می شوند.

شرکت سما سوشیانت آریا (سماحساب) با داشتن کارشناسان حرفه ای و خیره و ارائه مشاوره و **خدمات مالیاتی**، مالی، حسابداری و حسابرسی و غیره صاحبان مشاغل و بنگاه های اقتصادی و شرکت ها را در دستیابی به اهداف و کسب سود بیشتر یاری می نماید.